

Kok

andere ruimte in de uitgavensfeer; er is een uitgavenreserve. Dat geheel geeft denk ik voldoende instrumenten en mogelijkheden om te verwachten dat dit, misschien niet altijd zonder moeite, tot inpasbaarheid zal leiden.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Maar de koppeling staat net zo vast als het uitgavenkader, mag ik hopen.

Minister **Kok**: Ik heb gisteren in de regeringsverklaring iets gezegd over de volledige toepassing van de koppeling. Ik hoop dat iedereen die daaraan sterk hecht bij het nemen van de eigen verantwoordelijkheid, er rekening mee houdt dat een en ander in onze economie en onze staatshuishouding wel betaald moet worden. Het komt niet gratis uit de lucht vallen.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): Ik begrijp dat de minister-president dit bedoelt in de richting van de sociale partners. Mijn vraag is hoe hij die 1,5% definieert. Wat de loonkosten betreft wordt nu uitgegaan van zeg maar 3,75%. Als je daarbij telt incidenteel 1,5% à 2% dan kom je al gauw uit op 5,5%. Als je daaraan het resultaat toevoegt van de koppelingsdiscussie, zoals de heer Rosenmöller aangaf, is de vraag: hoe 1,5% is 1,5%? Kan de minister-president voor mij die 1,5% aannamen definiëren?

Minister **Kok**: Daarbij gaat het om de rekenmethode van het planbureau die een stevige relatie veronderstelt tussen lastenverlichting en loonontwikkeling. Het is maar de vraag hoe die verhouding in de praktijk ligt, zeker in een tijd met een gespannen arbeidsmarkt. Ik weet niet hoe de economie er over anderhalf of twee jaar voor staat. Wij hadden het net over de heroïsche veronderstelling dat wij in 2001, in elk geval voor het einde van deze kabinetsperiode, een moment zouden hebben van begrotingsevenwicht. Dat veronderstelt een groei van 3% per jaar. Ik help iedereen hopen dat wij dit kunnen realiseren. Als ik denk aan de internationale omgeving heb ik twijfels of wij over het jaar 1999 heen echt, zelfs met een gunstige Duitse economische ontwikkeling, kunnen blijven rekenen – in elk geval willen wij ons niet op voorhand rijk rekenen – op een groeitempo in die orde van grootte. Zoiets is ook als je

het trendmatig over een langere periode bekijkt echt aan de hoge kant. Als de economie gunstig blijft draaien, zul je het risico hebben dat de opwaartse ontwikkeling van lonen, loonkosten en dus ook productiekosten met effecten op de werkgelegenheid zich voortzet. Dan zul je in die gunstige economische ontwikkeling een aantal positieve elementen hebben: kijk naar de rente, kijk naar het volume van de sociale zekerheid. Mocht de economie wat stagneren, wat ik niet hoop, dan zal er niet alleen minder ruimte ontstaan om tegenvallers op te vangen, maar dan zal ook de spanning op de arbeidsmarkt zich minder heftig voordoen. Ik bedoel eigenlijk dat deze verschijnselen zich niet allebei in hun uitersten zullen voordoen, dus geen economie die inklappt en een ontwikkeling van arbeidsmarkt en contractlonen die zich daar niets van aantrekt. En voor het overige vraag ik u te accepteren dat in de stukken die op de derde dinsdag zullen worden gepresenteerd namens Financiën, Sociale Zaken en het Centraal planbureau, de nodige cijfermatige toelichting zal worden gegeven waarnaar u terecht vraagt. Het zou nu erg veel cijferimprovisatie opleveren als ik mij daarin begaf.

De heer **De Hoop Scheffer** (CDA): U kijkt mij nu zo vriendelijk aan – en de blik van de minister van Financiën is zo mogelijk nog vriendelijker – dat ik daar gaarne mee akkoord ga.

Minister **Kok**: Voorzitter! Ik rond dit blokje af. De heren Melkert en Dijkstal vroegen nog naar de voetnoten in het regeerakkoord over de sociale zekerheid en de kosten van de sluitende aanpak. Ik begrijp dat er in nader overleg met het Centraal planbureau nog wordt bezien hoe zo'n netto intensivering van 250 mln. de meeste vruchten zou afwerpen. Daar moet zorgvuldig over gediscussieerd worden, in samenhang met de discussie over de toepassing van programma's van het Europees sociaal fonds. Die afwegingen zullen in de komende weken plaatsvinden, maar ze zullen geen ander licht werpen op de vraag wat hiervoor per saldo netto nodig is, namelijk 250 mln.

Over de ID-banen is het regeerakkoord helder: met de inzet van 800 mln. worden er 20.000 banen extra gecreëerd en bij een deel van die

banen zullen de instellingen die van de inzet van extra personeel profiteren, een nader vast te stellen eigen bijdrage moeten betalen.

En ten slotte is er de volumeontwikkeling in de bijstand. In goed overleg met het CPB zijn de ramingen nog eens gezien, ook voor de bijstand. Het kabinet heeft die ramingen inmiddels vastgesteld en op Prinsjesdag zal men van de resultaten daarvan kennis kunnen nemen.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.46 uur tot 13.30 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met deze voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Naar aanleiding van het verzoek van de heer De Wit stel ik voor, toe te voegen aan de agenda voor volgende week:

- de brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid inzake uitvoering van de motie-Poppe betreffende de invoering van een algehele vervangingsplicht inzake oplosmiddelen (25720, nr. 8), met een maximumspreektijd van 2 minuten per fractie.

Ik stel voor, morgen, donderdag 27 augustus, niet te vergaderen.

Ik stel op verzoek van het kabinet voor, de wetsvoorstellen 25829 (Hoger beroep vreemdelingenzaken), 25311 (Wijziging Wet Ruimtelijke Ordening) en 25677 (Verbod leeftijdsdiscriminatie) van de agenda af te voeren.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.